

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/100/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1115218318
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1115218318.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Huszára a členiek senátu JUDr. Zuzany Posluchovej a JUDr. Magdalény Florekovej v právnej veci žalobcov: 1./ J. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom N.. D.. F. XX, F., 2./ E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. X. G. XXX, 3./ J. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom R.D. N. XX, J., H., 4./ F. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX, žalobcovia 2./,3./,4./ zastúpení Mgr. Zsolt Ördögh, advokát, so sídlom Turecká 36, Nové Zámky, IČO: 42 253 951, proti žalovanému: TATRATOUR Slovakia, s.r.o., so sídlom Kupecká 18, Bratislava, IČO: 47 864 834, zastúpený Petruška & partners s.r.o., so sídlom Kupecká 18, Bratislava, IČO: 47 254 882, o náhradu škody za stratu radosti z dovolenky, na odvolanie žalobcov 2./,3./, 4./ proti uzneseniu bývalého Okresného súdu Bratislava I zo dňa 22.mája 2023, č. k. 20C/169/2015-181, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa nároku na náhradu trov konania potvrdzuje.

Žalovaný nemá voči žalobcom 2./,3./,4./ nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie konanie zastavil a žalovanému priznal voči žalobcom 1./ až 4./ nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

1.1. Svoje rozhodnutie v časti zastavenia konania odôvodnil ustanoveniami, § 144 a § 145 ods. 1, § 146 ods. 1 C.s.p., keď súd prvej inštancie konštatoval, že dvoma žalobami doručenými súdu dňa 07.07.2015 sa žalobcovia 1./ až 4./ domáhali voči žalovanému zaplata sumy 5.000,-€ pre každého žalobcu ako nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vzniknutej stratou radosti z dovolenky, ktorú žalobcovia absolvovali na gréckom ostrove Zakynthos v dňoch 08.08.2014 až 19.08.2014 na základe cestovnej zmluvy uzatvorenej s právnym predchodcom žalovaného, spoločnosťou TATRA ESTATE a.s. dňa 04.08.2014. Žaloba žalobcov 1./ až 3./ bola na súde prvej inštancie vedené súdne konanie pod sp. zn. 16C/169/2015, žaloba žalobkyne 4./ bola vedená pod sp. zn. 20C/169/2015. Súd prvej inštancie ich uznesením zo dňa 15.08.2022, č. k. 20C/169/2015-92 spojil na spoločné konanie. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 10.05.2023. Dňa 16.05.2023 doručil žalobca 1./ súdu podanie označené ako späťvzatie žaloby, v ktorom oznámil, že berie žalobu späť v celom rozsahu. Následne dňa 18.05.2023 doručili rovnako podanie označené ako späťvzatie návrhu na začatie konania do konania aj žalovaní 2./ až 4./ Žalobcovia realizovali svoje procesné právo disponovať žalobou. Nakoľko k späťvzatiu žaloby došlo pred predbežným prejednaním sporu, resp. pred otvorením pojednávania vo veci, nebolo v zmysle § 146 ods. 1 C.s.p. potrebné zisťovať súhlas, resp. nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby, a súd prvej inštancie konanie zastavil.

1.2. Rozhodnutie v časti náhrady trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanoveniami § 256 ods. 1, § 262 ods. 1 C.s.p., keď súd prvej inštancie uviedol, že ak dôjde k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia žaloby, súd skúma procesnú zodpovednosť za zastavenie konania, nakoľko nárok na náhradu trov konania má strana, ktorá konanie nezavinila. Keďže žalobcovia neuviedli dôvod dôvody na späťvzatie žaloby, nemal súd prvej inštancie inú možnosť ako dospieť k záveru, že zastavenie konania procesne spôsobili žalobcovia. Počas konania trovy žalovanému dlhodobo nevznikali, avšak

dňa 05.05.2023 doručil právny zástupca žalovaného do konania podanie, z ktorého vyplynulo, že žalovaný sa nechal dňa 27.04.2023 v konaní zastúpiť, v dôsledku čoho je možné, že žalovanému vznikli v konaní trovy. Súd prvej inštancie preto priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

2. Uznesenie odvolaním a to výrok o nároku na náhrade trov konania napadli odvolaním žalobcovia 2./,3./ a 4./, ktorí žiadali, aby odvolací súd napadnutý výrok zmenil tak, že náhradu trov konania žiadnej strane neprizná. Odvolanie podali z dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods. 1 písm. a), b), d) a h) C.s.p., keď uviedli, že podali žiadosť o odročenie pojednávania nariadeného na 09.05.2023. K zmene právneho zástupcu došlo po zistení žalobcov o prekážke zastupovania na strane doterajšieho právneho zástupcu, ku ktorému prišlo niekoľko dní pred pojednávaním a žiadosť bola podaná spolu so späťvzatím žaloby. Nebolo potrebné teda vykonávať žiadne úkony voči stranám sporu s výnimkou zastavenia konania. Právnomu zástupcovi žalobcov bolo oznámené, že pojednávanie sa odročuje avšak zo strany žalovaného, kde nevyplývalo, že by bol zastúpený. Nie je zrejmé, prečo súd prvej inštancie priznal relevanciu žiadosti o odročenie od žalovaného, ale nepriznal ju žiadosti od žalobcov, hoci s tou bolo doručené aj späťvzatie. Ak by súd pojednávanie, ktoré sa malo konať dňa 09.05.2023 nedoročil mohli žalobcovia žalobu vziať späť bez ohľadu na to, či bolo alebo nebolo ešte plnomocenstvo zo strany žalovaného doložené. Takto prišlo k zmätočnému konaniu súdu, ktoré vyústilo do napadnutého rozhodnutia vo výroku II. Týmto konaním súd prvej inštancie spôsobil, že do konania právny zástupca žalovaného doložil plnomocenstvo, ktorým legitimizoval pozíciu právneho zástupcu žalovaného a ak súd priznal účinky späťvzatia až podaniu zo dňa 17.05.2023, dopustil sa tak okrem vyššie uvedenej vady, ktorá spočívala v odročení pojednávania na základe žiadosti, na ktorú nebolo preukázané, že mal právny zástupca žalovaného plnomocenstvo udelené, aj ďalšej vady konania, ktorá mohla privodiť nesprávne rozhodnutie v časti výroku o trovách konania. K navodeniu účinku späťvzatia žaloby postačuje už aj samotná formulácia obsiahnutá v emailovej správne právneho zástupcu žalobcov 2./ až 4./, z čoho nepochybne plynie jednoznačná vôľa strán disponovať svojimi návrhmi takým spôsobom, aby konanie bolo zastavené. K takémuto podaniu, nakoľko k nemu došlo ešte pred prvým pojednávaním, nebolo nutné zisťovať súhlas žalovaného. Za uvedených okolností nebolo nutné nad rámec tohto podania učiniť ďalšie späťvzatie, nakoľko bolo nutné len späťvzatie konkretizovať s doložením plnej moci so zachovaním účinkov pôvodného podania zo dňa 05.05.2023. Napokon majú za to, že aj keď bolo do konania doložené plnomocenstvo na zastupovanie žalovaného v danej veci, ak spolu s prevzatím zastupovania nebol učinенý úkon právnej služby, ktorý bol účelný z hľadiska uplatňovania alebo bránenia jeho práva, žalovanému nebolo možné priznať nárok na jeho náhradu a tiež nie je možné priznať náhradu trov len za úkon, ktorým je prevzatie veci. Ak právny zástupca mohol prevziať zastúpenie, mohol vykonať prvú poradu s klientom a podať aspoň čiastočné vyjadrenie súdu, aby sa javil predmetný úkon za taký, ktorý sleduje uplatňovanie nielen procesných ale aj hmotných práv pred súdom, najmä mal na to aj dostatok času, ak údajne prevzal plnomocenstvo dňa 27.04.2023, t. j. 2 týždne pred konaním pojednávania. Uvedeným konaním súd pochybil, nakoľko na rozhodnutie neboli splnené procesné podmienky, ďalej súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vodu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie súdu prvej inštancie tak vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

3. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

4. Odvolací súd preskúmal a prejednal vec v rozsahu podaného odvolania (výrok o náhrade trov konania) v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov 2./ až 4./ nie je dôvodné. Odvolací súd sa v súlade s ustanovením § 387 ods. 2 C.s.p. v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia.

5. Podľa § 256 ods. 1 C.s.p., ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

5.1. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

6. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobcovia sa voči žalovanému domáhali zaplata sumy 5.000,- € titulom náhrady škody spôsobenej stratou radosti z dovolenky. Pred prvým pojednávaním prišlo k späťvzatiu žaloby zo strany všetkých žalobcov, a to bez udania dôvodu.

7. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že v posudzovanej veci žalobcovia procesne zavinili zastavenie konania v dôsledku čoho sú povinní v zmysle § 256 ods. 1 C.s.p. nahraďiť trovy konania žalovanému. Pojem „procesné zavinenie“, použitý v ustanovení § 256 C.s.p., sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po

začatí konania. Zavinenie však nie je možné interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu (teda aj jej prejav vôle spočívajúci napr. v späťvzati žaloby) a dôsledkom je vznik trov protistrany (pozri uznesenie Ústavného súdu ČR, II. ÚS 563/01 alebo I. ÚS 469/04). Prvkom zavinenia môže byť aj náhoda, napr. odpadnutie predmetu sporu, pretože nič z toho nie je možné pripočítať na ľarchu toho, kto sa iba bránil. Pokiaľ jedna procesná strana zavíní, že konanie muselo byť zastavené, pričom o veci nemôže byť meritórne rozhodnuté, a tým zistené, či bola žaloba podaná dôvodne, vzniká jej zásadne povinnosť nahradiť druhej procesnej strane trovy konania. Pojem „procesné zavinenie“ je pritom nevyhnutné vykladať komplexne a extenzívne. (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016. s. 933 - 934). V zásade pri späťvzati žaloby, zastavenie konania má na svedomí strana žalobcu. Pričítať zavinenie za zastavenie žalovanému možno len vtedy, ak v dôsledku správania žalovaného bola vzatá späť žaloba, ktorá bola podaná dôvodne (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 20.marca 2018, sp. zn. II. ÚS 569/2017). Správanie žalovaného môže predstavovať splnenie žalovanej povinnosti po podaní žaloby. Posúdenie či išlo o dôvodne podanú žalobu je potrebné skúmať z procesného hľadiska, a teda z hľadiska vzťahu výsledku chovania žalovaného k požiadavkám žalobcu, teda či sa žalobca domohol uplatneného nároku alebo nie, pričom neskúma úspešnosť žalobcu v meritórnom konaní (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.05.2014, sp. zn. 7MCdo/1/2014).

8. V danom prípade je daná zodpovednosť za zavinenie zastavenie konania daná na strane žalobcu. V prejednávanej veci nie je preukázané, že by zo strany žalovaného prišlo k takému správaniu, ktoré by malo za následok, že by prišlo k splneniu žalovanej povinnosti, t. j. po podaní žaloby žalovaný neuhradil sumu 5.000,-€, ktorá bola žalobcami žalovaná. Žalobcovia vzali žalobu späť bez toho, aby uviedli dôvod späťvzatia žaloby a tým prišlo k zastavenie konania, a to zavinením žalobcov. Pokiaľ ide o námietku odvolateľov ohľadom toho, že žalovaný si zvolil žalobcu až keď žiadal o odročenie pojednávania, ktoré sa malo konať dňa 09.05.2023, odvolací súd uvádza, že nakoľko v danom prípade nešlo o prípad povinnom zastúpení, nemal žalovaný mať povinnosť byť zastúpený už v počiatočných fázach konania. Bolo na rozhodnutí žalovaného či a kedy si zvolí právneho zástupcu. Ak si žalovaný ustálil, že potrebuje právneho zástupcu, práve pred pojednávaním, ktoré sa malo konať dňa 09.05.2023, mal na to právo.

8.1. Za rozporné s obsahom spisu odvolací súd považuje tvrdenie odvolateľov, podľa ktorého malo byť v ich žiadosti o odročenie pojednávania doručené aj späťvzatie žaloby. V emailovej komunikácii zo dňa 05.05.2021 vyplýva, že zo strany žalobcov prišlo k uvažovaniu o späťvzati žaloby, čo však nie je možné považovať za späťvzatie. Ak by bolo súčasťou žiadosti o odročenie pojednávania aj späťvzatie žaloby, súd prvej inštancie by musel uvedené konanie zastaviť. V spise so žiadosťou o odročenie pojednávania nie je žiadne relevantné podanie, ktoré by spĺňalo náležitosti späťvzatia žaloby. K námietke odvolateľov ohľadom vykonania len jedného úkonu právnej služby právnym zástupcom žalovaného odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že táto námietka nemá vplyv na rozhodovanie nároku na náhradu trov konania, nakoľko tým, že si žalovaný zvolil právneho zástupcu, prišlo k vzniku trov konania, na základe ktorých súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania, o ktorej výške rozhodne vyšší súdny úradník svojim uznesením.

9. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.. V odvolacom konaní bol plne úspešný žalovaný, preto by mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, bola v konaní pasívna a podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne trovy nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris). Ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva. (Pozri Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7 Cdo 14/2018). Vzhľadom na uvedené, keďže z obsahu vyplýva, že žalovanému v odvolacom konaní trovy nevznikli, rozhodol odvolací súd tak, že žalovaný nemá voči žalobcom 2./3./4./ nárok na náhradu trov odvolacieho konania a preto už o výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. nebude potrebné rozhodnúť súdom prvej inštancie.

10. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťelom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolaťelom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolaťel v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).